

BULETINUL
COMISIUNII
MONUMENTELOR ISTORICE

PUBLICAȚIUNE TRIMESTRIALĂ

ANUL VI
1913

BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA „GUTENBERG“ JOSEPH GÖBL S-sori.
20. — STRADA DOAMNEI. — 20.
1913.

IMP · CAES · L · SEPT · SEVERI PI
 PERT · AVG · ARAB · ADI · PART · MAXIMI · F · DIV · M · ANTNN
 PII GERM · SARM · NEP · DIVI
 ANTONN PII PRONEP · DIVI
 HADR · ABNEP · DIVI TRAI-A
 PART ET DIVI NERVÆ ADNEP
 M · AVREL · ANTONINO · AVG ·
 R · P · COL · SEPT · DR ·

Imp(eratori) Caes(ari) L(ucii) Sept(imii) Severi Pii
 Pert(inaci) Aug(usti) Arab(ici) Adi(abenici) Parth(ici)
 Maximi F(ilio). Div(i) M(arci) Antonini

Pii Germ(anici) Sarm(atici) Nep(oti), Div(i)
 Antonini Pii Pronep(oti), Divi
 Hadr(iani) Abnep(oti), Divi Traiani
 Parth(ici) et Divi Nervae Adnep(oti),
 M(arco) Aurel(io) Antonino Aug(usto).
 R(es) P(ublica) Col(oniae) Sept(imiae) Drobetensium ¹⁾

Inscripționea e săpată pe piatră calcaroasă de dimensiunile 1^m.16/0^m.87/0^m.27. Înălțimea literelor scade, fără regularitate absolută, de la 0^m.045 până la 0^m.04.

O copie fotografică cu toate amănuntele s'a trimes Muzeului național de Antichități.

¹⁾ Datarea inscripționei am făcut-o după titulatura lui L. Sept. Sever, căruia îl lipsește aci titlul de «Britanicus» primit în 210, păstrând însă pe acela de «Parthicus Maximus» primit în 192.

MEMORIU ASUPRA LUCRĂRILOR EXECUTATE LA CETĂȚUIA (IAȘI) IN 1912

Continuarea construcției chililor nouă.

Materiale. — Piatra necesară ambelor clădiri s'a comandat din timpul iernei. Coloanele pridvoarelor și ciubucăria s'au făcut din piatră de Cernăuți. — Din aceiași localitate e și piatra roșcată a treptelor.

Părțile neciubucite sunt din piatră din județul Neamțu. Pentru zidurile brute s'au scos piatra din temeliile unor chilii vechi.

Cărămidă și olanele sunt din fabrica «Socola».

Chiliile nouă. — Anul acesta s'au făcut zidurile etajului; cele din afară, din piatră căpușită pe dinăuntru cu cărămidă; iar cele despărțitoare numai din cărămidă. Arcurile pridvorului — acoperit în voûte de cloître — precum și cornișa zimțuită de sub strașină sunt în cărămidă aparentă.

Planșeul etajului s'a făcut din boltișoare de cărămidă găurită pe grinzi de fier.

Pardoselile în chilii și în pridvor de cărămizi striate, iar în comodități de ciment.

Olanele învelitoarei pentru mai multă siguranță s'au aşezat pe astereală plină și pe un strat de carton gudronat.

Tâmplăria s'a făcut, parte în stejar parte în brad. De stejar sunt ferestrele și ușile exterioare, stâlpii galeriei, cosoroaba de deasupra lor, precum și scândura dințată din capul căpriorilor. De brad e strășina și toată

tâmplăria interioară.

Cisterna latrinelor s'a construit afară din incinta mănăstirii, alătura de zidul împrejmuitor.

In toamnă, odată cu terminarea tencuierelor dinăuntru și văruirea lor, călugării s'au mutat în chilii.

Terenul din jurul construcției s'a nivelat cu pante pentru scurgerea apelor, pietruindu-se curtea îngustă dintre construcție și zidul împrejmuitor.

Cu acestea lucrările s'au oprit, rămânând pentru primăvară, tăierea taluzului de pământ ce ascunde vederea principală a chililor dinspre apus, când se vor face și micile lucrări de complectare ce au mai rămas.

Restaurarea palatului lui Duca-Vodă (Sala Gotică). — Pe zidurile vechi de piatră brută ale palatului, s'a adaos din cărămidă aparentă un rând de ocnițe și o cornișă de zimți, pe care se rezamă învelitoarea.

Construcția învelitoarei s'a făcut desfăcând parte cu parte învelitoarea cea veche și înlocuind-o treptat cu cea nouă, acoperindu-se întreaga clădire cu carton gudronat pe astereală plină, iar pe mai bine de jumătate din suprafață s'au pus și olane.

Din nou s'a mai făcut câte un foișor pentru scările de acces la ambele intrări ale palatului. Unul mai mare pe șapte coloane la intrarea principală și unul mai mic numai

pe două la intrarea secundară. Coloanele acestor foisoare sunt de piatră; iar arcadele ce le leagă sunt de cărămidă aparentă.

Timpul fiind înaintat către sfârșitul toamnei săntierul s'a închis, rămânând să se continue lucrările la primăvară.

* * *

In campania de lucru a acestui an, pe lângă dificultățile întâmpinate anul trecut, provenite din lipsă de apă la fața locului și a transporturilor, lucrările au mai suferit întâzieri serioase datorite timpului ploios și a lipsei de vagoane pentru aprovizionări de materiale la timp.

Arhitect. GH. GH. LUPU.

ŞEDINTELE COMISIUNII IN TRIMESTRUL IULIE—SEPTEMBRIE 1913

XIV. Ședința dela 5 Iulie

Președinte: I. Kalinderu. Membri prezenți: P. S. Episcop al Lunărei-de-Jos, d-nii Dr. C. I. Istrati, E. A. Pangrati, Gr. Cerkez, G. Murnu, G. Balș. Secretar: Al. Lapedatu.

S'a declarat obiect istoric crucea de pe moșia Milcești a Eforiei Spitalelor Civile, com. Telega, pusă la 1866 în amintirea treccerei M. S. Regelui, și s'a intervenit pentru buna ei conservare.

S'a hotărît a se cere ca suma de 2.000 de lei adunată pentru lucrările proiectate la Biserică cu Sfinți să se depui la Casa Monumentelor.

S'a recomandat d-lui Architect Șef al Monumentelor raportul custodelui respectiv pentru repărațiile necesare la bisericele Trei-Erarhi și Sf. Nicolae Domnesc din Iași.

S'a aprobat cererea părintelui director al Internatului teologic de a repara pe cheltuiala sa proprie acoperemântul bisericei Radu-Vodă din Capitală.

S'a hotărît ca obiectele istorice dela biserică Barnovski să fie păstrate tot în altar ca până acum, urmând a acorda mijloace pentru dulapuri când Comisiunea va avea fonduri.

S'a înaintat Serviciului tehnic al monumentelor, spre referire, cererea de restaurare și declarare ca monument istoric a bisericii din comuna Brădești (Dolj).

S'a aprobat cererea pentru cedarea bisericii fostei mănăstiri a Dealului, Liceului militar de acolo, fără însă a fi declasată.

S'a înaintat d-lui arhitect-șef al monumentelor, spre cercetare și referire, cererile pentru exproprierea unor case de lângă Biserica Domnească și a unui teren de lângă biserică Stelea din Târgoviște; deasemenea și cererea pentru cedarea tocurilor de ferestră din curtea Mitropoliei din Târgoviște, unei biserici filiale a acesteia.

S'a aprobat, sub rezerva obținerei de fonduri, cererea parohiei bisericei Stelea pentru învelirea caselor de lângă acea biserică.

S'a respins cererile de autorizare pentru săpături în scop de a găsi comori.

S'a luat cunoștință de cererea unui ajutor din partea Direcționei Muzeului național de Antichități, pentru terminarea clădirii destinate a servi ca muzeu al obiectelor descoperite în săpăturile dela Ulmetum, care, cu regret, rămâne nesatisfăcută din lipsă de fonduri.

S'a aprobat părerea d-lui Director al Muzeului național de Antichități, ca peatra morțimantală ce se găsește aruncată în curtea bisericei armenești din Botoșani, să fie ridicată și păstrată mai bine la numita biserică.

S'a delegat d. profesor C. Moisil, a cerceta antichitățile descoperite în comuna Cuza-Vodă din fața Silistrei, semnalate de Ministerul de Interne.

S'a aprobat trimeterea «Buletinului», în schimbul publicațiilor lor, Societății Bollandiștilor din Bruxelles, Institutului arheologic german din Roma, cum și d-lui arh. Karl Romstorfer din Viena.

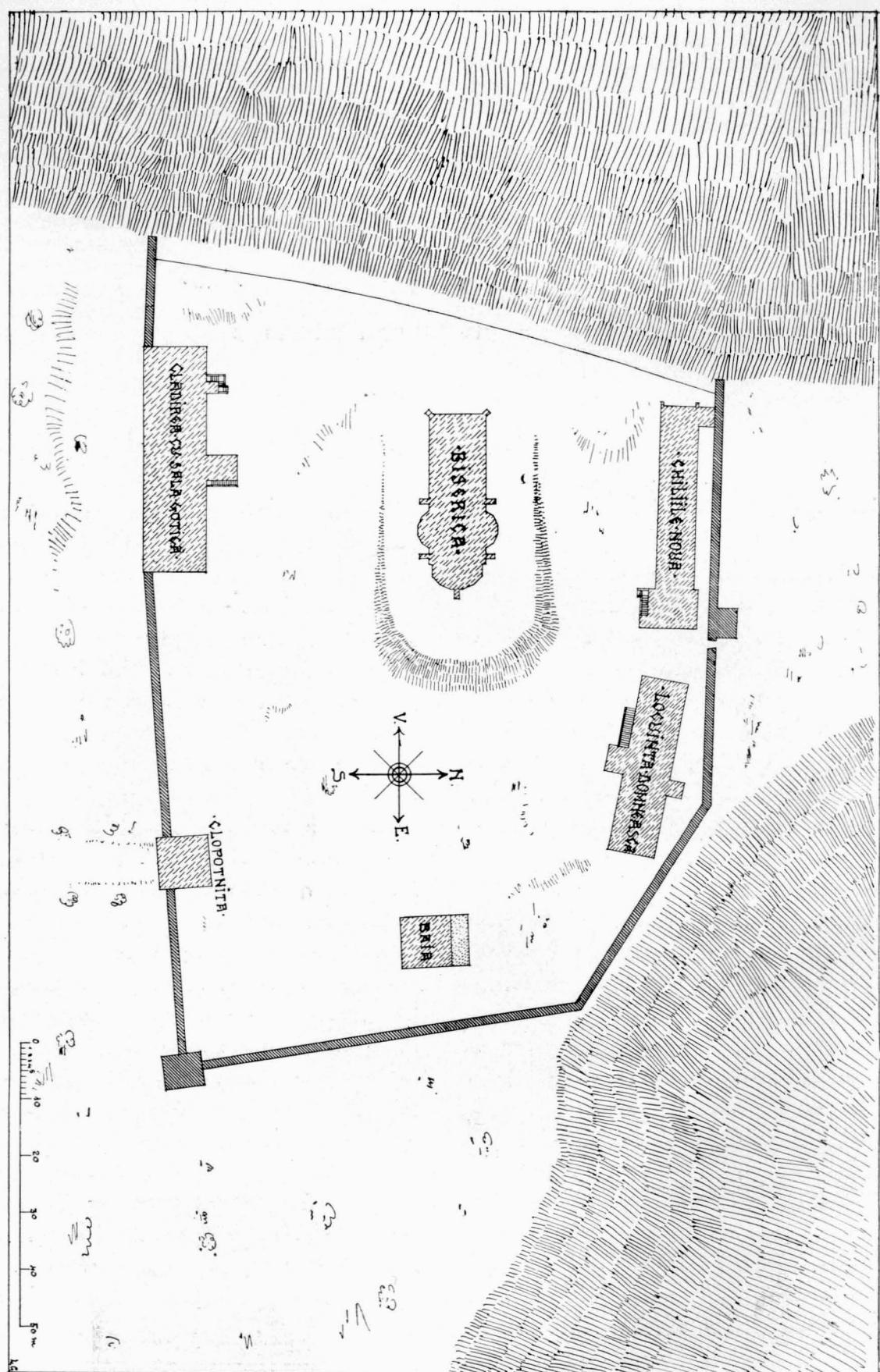

Fig. 37. Mănăstirea Cetățuia. Planul de situație.

II. NOTE ARHITECTONICE

1. Planul de situație.

Mănăstirea Cetățuia, ctitorie a lui Vodă-Duca, se află așezată pe platoul dealului cu același nume, situat în partea sudică a Iașului.

Ziduri de cetate, groase aproape de un metru patruzeci și înalte până la şapte metri, prevăzute cu metreze, delimită un loc pentagonal, în părțile de nord, sud și est. Latura de vest a pentagonului ar părea să fi fost lăsată deschisă, de oarece pantă dealului în acea parte e atât de abruptă; în cât accesul e foarte anevoieios, apoi și zidurile împrejmuitoare dela nord și sud sunt terminate în acea râpă de vest prin curbe de isprăvire, adesea întrebunțate de cei vechi în scop de terminare sau de racordare cu ziduri de înălțimi mai mici.

După cum însă se vede din studiul istoric, și această latură a fost închisă printr'un corp de clădire ce s-au dărămat în urma prăbușirii dealului.

Cam în centrul pentagonului se află biserică, a cărei trăsături generale par a fi fost inspirate de biserică Trei-Erarhi din Iași, fiind tratată totuși mai simplu în exterior.

La sud e clădirea ce cuprinde, ca parte principală, aşa numită azi „sala gotică“, apoi clopotnița, pe sub care e intrarea principală, iar în colțul sud-estic al zidului împrejmuit, alipit în exterior, un pirg (bastion) ce predomină valea răsăriteană a dealului.

In partea de est, în interiorul mănăstirei, se află o mică clădire, ce se crede a fi servit de baie domnească.

Pe latura de nord sunt înșirate: locuința domnească și chilii nouă, ridicate de curând sub îngrijirea Comisiunii monumentelor istorice. Tot pe această latură de nord, alipit zidului în exterior, se află un al doilea pirg (bastion) ce predomină valea dinspre Iași, iar lângă el e tăiată, în grosimea zidului, o mică intrare, ce constituie al doilea acces în curtea mănăstirei.

Ne propunem deocamdată a descrie în cele ce urmează, clădirea ce cuprinde sala gotică, urmând ca în alte articole ulterioare, odată cu studierea și restaurarea celorlalte clădiri, să descriem și pe celelalte, pe fiecare în parte.

* * *

2. Clădirea cu Sala gotică.

(Casele egumenești)

Descriere.

Această clădire se compune dintr'un cat și două rânduri de pivniți suprapuse, din care unul e complet subteran, iar altul la nivelul terenului.

Pivnițele de jos. Coborînd scara în formă de gârlici *a* (vezi planul pivnițelor de jos și secțiunea *CD*), dăm într'un spațiu patrat *b*, boltit cilindric, în care răspund trei deschideri. Prin cele două laterale, care sunt boltite și mai mari, dăm în două pivniți spațioase și înalte. Ambele sunt acoperite cu câte două bolți cilindrice, ce se razimă la mijloc pe câte un zid longitudinal. Acest zid e tăiat sub nașterea bolților de o serie de deschideri plincintre, lăsând între ele niște stâlpi patrați de sprijinire.

Ambele pivniți sunt luminate prin niște ferestru *m* de pe fațada principală la nivelul solului, care aduc lumina prin grosimea zidului la partea superioară a bolților, după cum se poate vedea mai bine în secțiunea *GH*.

Revenind la spațiul patrat *b*, de unde am plecat în aceste pivniți, și intrând prin deschiderea mică din fața treptelor gârliciului, găsim o scară secretă, ascunsă în grosimea zidului, înlesnindu-se astfel comunicația cu catul principal.

Pivnițele de sus. La nivelul solului găsim trei grupuri de pivniți, în care se poate pătrunde respectiv prin trei intrări *c d e*, ce se găsesc pe fațada principală.

Prin deschiderea *c* pătrundem în-

tr'un grup spațios ca suprafață, dar jos ca înălțime, boltit în „voûte d'arête“. Aceste bolți frumos construite, nasc din pătrunderea reciprocă a doi cilindri longitudinali, în alți trei transversali, formând astfel două puternice picioare de susținere, cu secțiunea patrată, în mijlocul pivniței.

Acest grup nu e luminat decât prin două ferestre *f* și *g* și nu comunică decât cu un singur spațiu mic și întunecos, boltit cilindric prin deschiderea *h*.

Prin deschiderea *d* pătrundem în al doilea grup, boltit tot cu cilindri, ce se pătrund reciproc, dar în mod mai neregulat, după cum se vede în plan. El e luminat de o singură fereastră *i* și comunică prin o deschidere mică și foarte joasă *j* cu o adevărată tainiță întunecoasă, așezată deasupra gârliciului.

In fine, prin deschiderea *e* pătrundem în al treilea grup, compus din două pivniți de dimensiuni neegale, boltite ambele cilindric și legate între ele prin deschiderea *k*.

Cea mai mare e luminată destul de bine prin trei ferestre înguste și înalte, tăiate în zidul dinspre apus, ceiace ne îndreptățește a crede că i s-ar fi putut da întrebuițare de cameră de serviciu. Pivnița a doua nu e luminată decât de o singură fereastră *l*.

Catul principal. În catul principal se poate pătrunde prin două intrări *y* și *u*, împodobite de frumoase chevnare de piatră cioplită, din care una în partea din dreapta a fațadei și

alta cam la mijloc, deasupra gârliciului pivnițelor de jos.

Intrarea din dreapta y , ne conduce

spațioase și boltite la fel. În camera din dreapta ce are nivelul pardoselei ridicat cu un metru mai sus decât

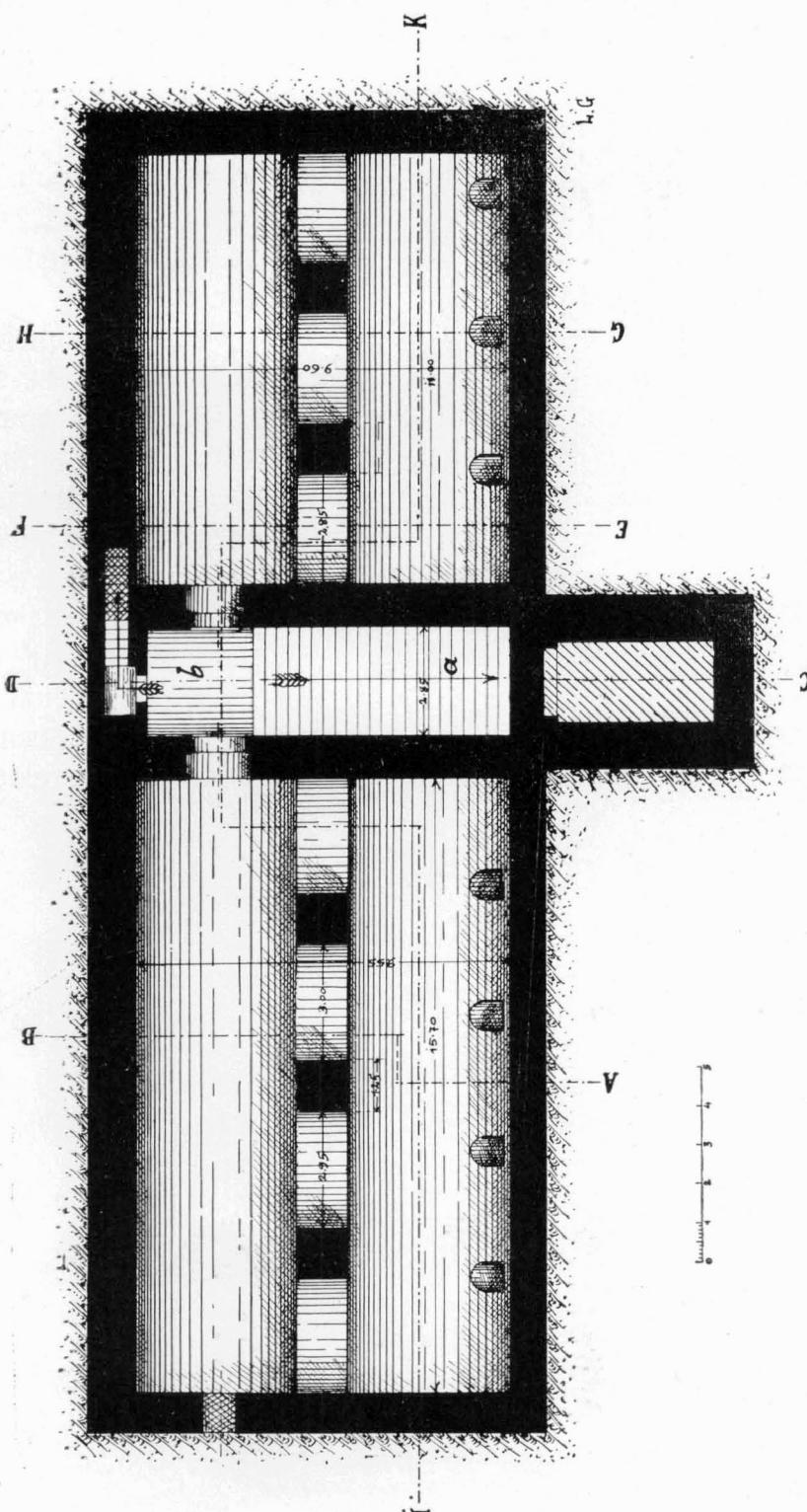

Fig. 38. CLĂDIREA CU SALA GOTICĂ
PLANUL PIVNITELOR DE JOS CU PROIECTIA BOLTIILOR

într'o sală transversală, lungă și îngustă, boltită cilindric, care comunică prin două uși *n* și *p* în două camere

acel al sălei, ajungem urcând câteva trepte în grosimea zidului (vezi secțiunea *IK*). Această cameră capătă

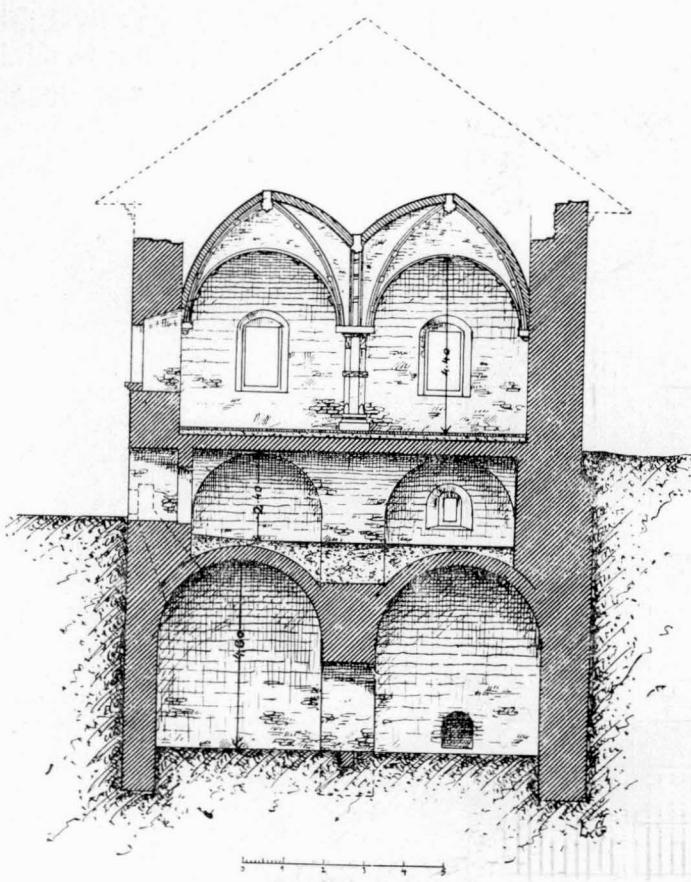

Fig. 39. Secțiunea transversală AB.

lumina prin cinci ferestre mici.

In camera din stânga, cilindrul boltei e pătruns cam la jumătatea lungimei sale de un cilindru mai mic, formând astfel o „lunetă cilindrică”, puțin pronunțată. Lumina pătrunde în această cameră prin două ferestre mai mari.

Din această cameră dăm într'o săliță longitudinală, luminată de o fereastră și care comunică printr'o ușă r cu o cameră trans-

versală, boltită cilindric și slab luminată în mod indirect printr'o fereastră s, ce răspunde în săliță.

Din camera această pornește scara secretă de care am vorbit la pivnițele de jos și pentru tăinuirea căreia, probabil, s'a lăsat această cameră în parțială întunecime.

Din săliță, prin o ușă arcuită la partea superioară t, dăm într'o sală transversală, îngustă și lungă, care, pe lângă ușă prin care am intrat, mai are încă alte două și anume: una u ce răspunde în exterior, deasupra gârliciului pivnițelor de jos, și alta v, cu chenar de piatră cioplită, ca și cea exterioară și care prevêtește o sală

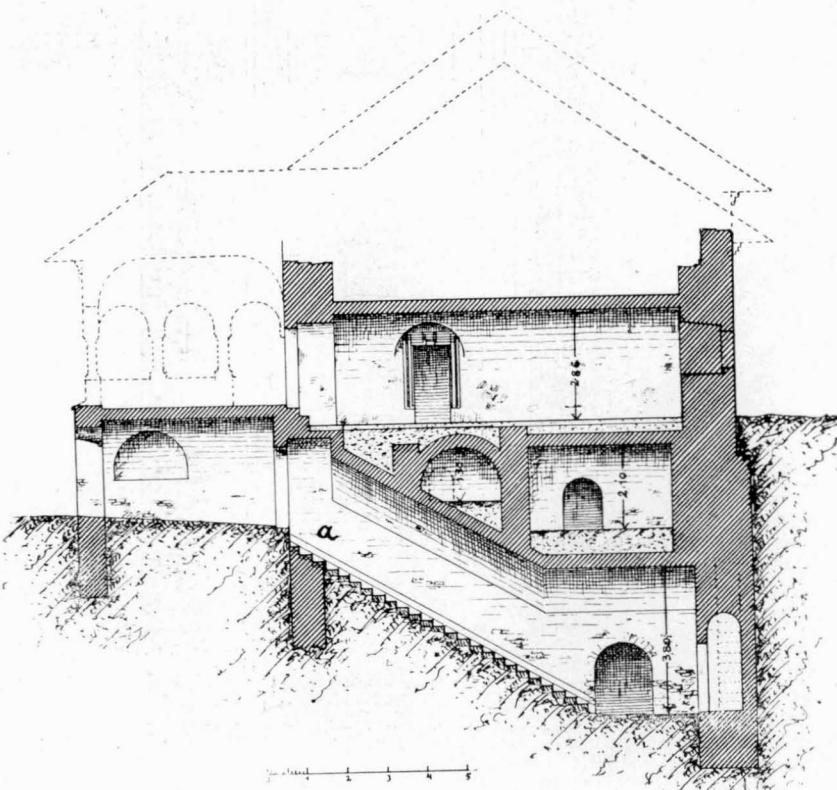

Fig. 40. Secțiunea transversală CD.

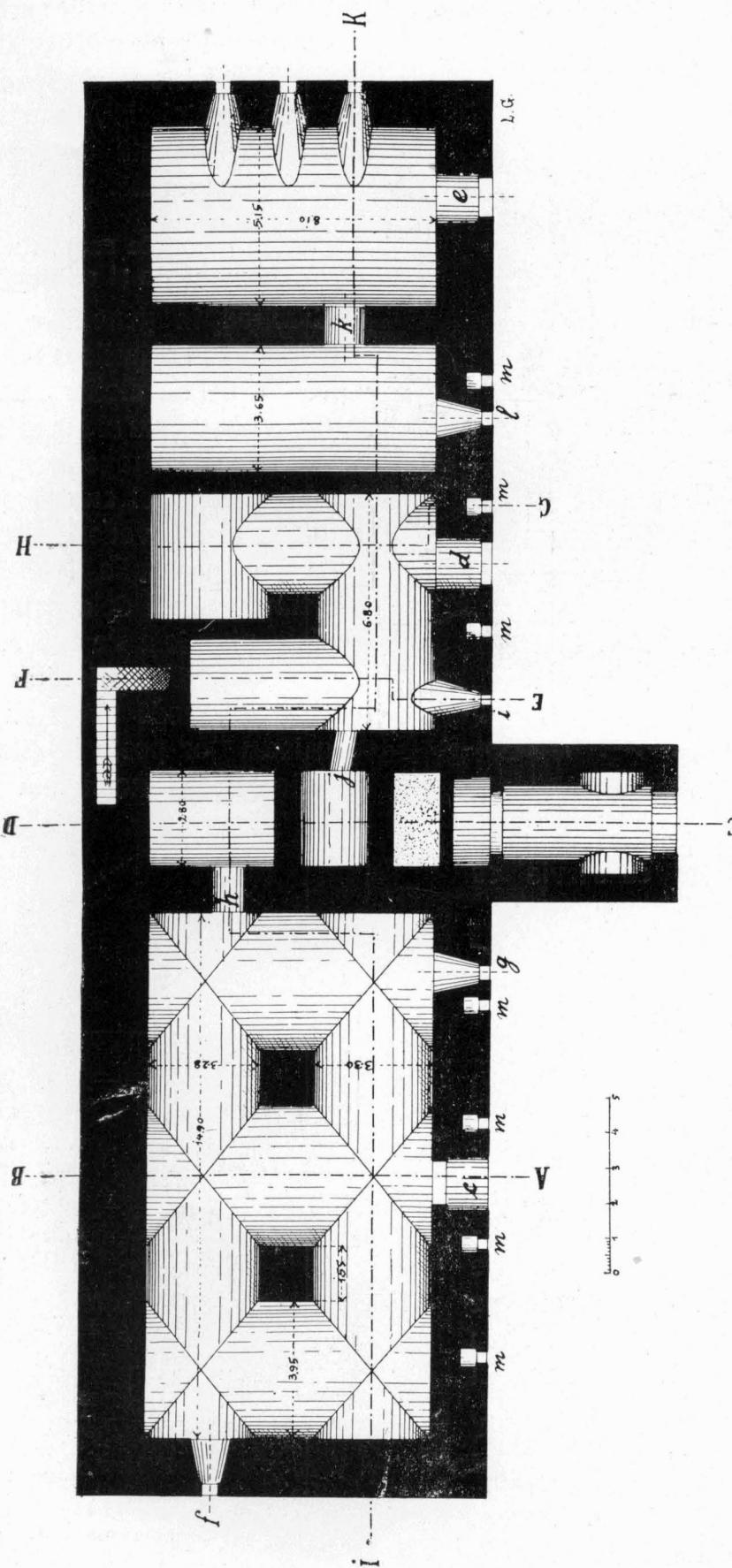

Fig. 41. CLĂDIREA CU SALĂ GOTICĂ.
PLANUL PIVNITELOR DE SUS, CU PROIECTIA BULȚILOR.

importantă: Sala gotică propriu-zisă,

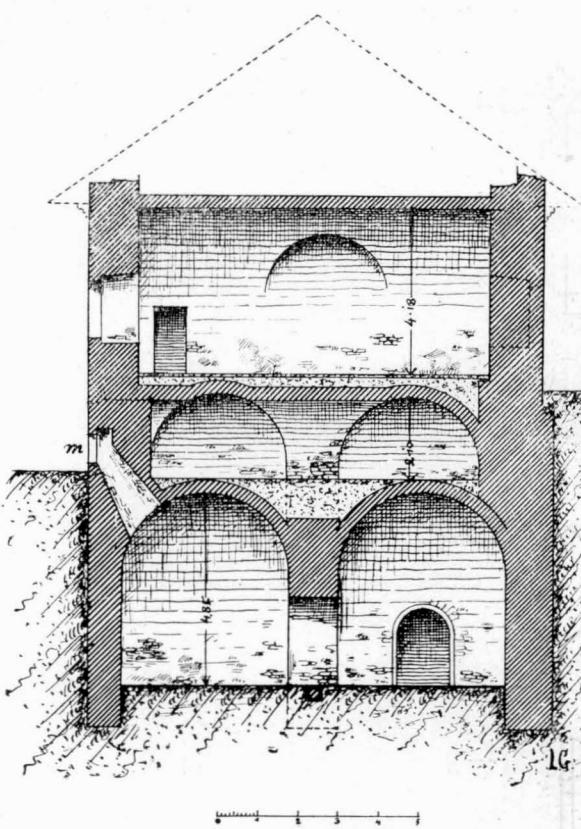

Fig. 42. Secțiunea transversală GH.

care prin măestria sa arhitectonică dovedește că servia ca sală de onoare.

Sala gotică. Această sală, luminată prin opt ferestre ce dau în curtea mănăstirei, e foarte spațioasă, având o lungime de aproape șasezprezece metri și o lărgime de aproape nouă. În axul ei principal se găsesc doi stâlpi de piatră octagonali, cu baza și capitelul patrat. Pe acești stâlpi cum și pe console de piatră cioplită, aplicate pe părții sălei, se razină un sistem de șase bolți ogive, gotice, în cărămidă, a căror întretăiere e, ca să zicem aşa, materializată prin nervuri de piatră cioplită. Bolțile cele două din mijloc, prin înălțimea lor ceva mai pronunțată, predomină puțin pe

cele-lalte patru din colțuri.

Cu ocazia restaurării, ridicându-se stratul de moloz, ce acoperea pardoseala acestei săli, s'a găsit această pardoseală făcută din cărămizi de formă hexagonală.

3. Priviri generale asupra modului de construcție și arhitecturii.

Clădirea în general e solid construită, având zidurile în piatră, groase aproape de un metru patruzeci.

Dacă observăm zidurile în secțiune, un lucru ce ne atrage atențunea, este modul nerățional cu care pare — cel puțin la prima vedere — că sunt repartizate grosimile lor: în adevăr, vedem că ziduri dela catul principal și dela pivnițele de sus au grosimi mai mari decât la pivnițile de jos, și care debordează astfel cu parte din grosimea lor peste bolțile rândului inferior. Insă examinând mai dea-

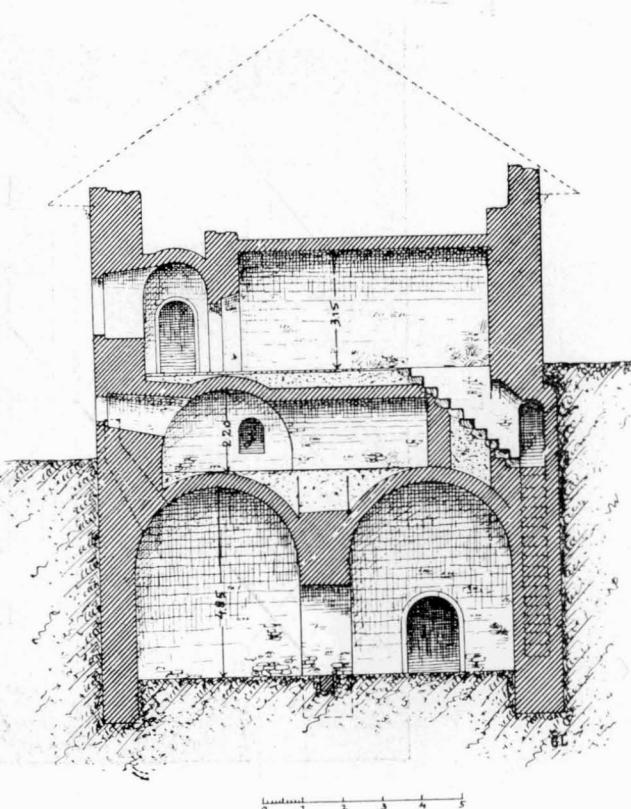

Fig. 43. Secțiunea transversală EF.

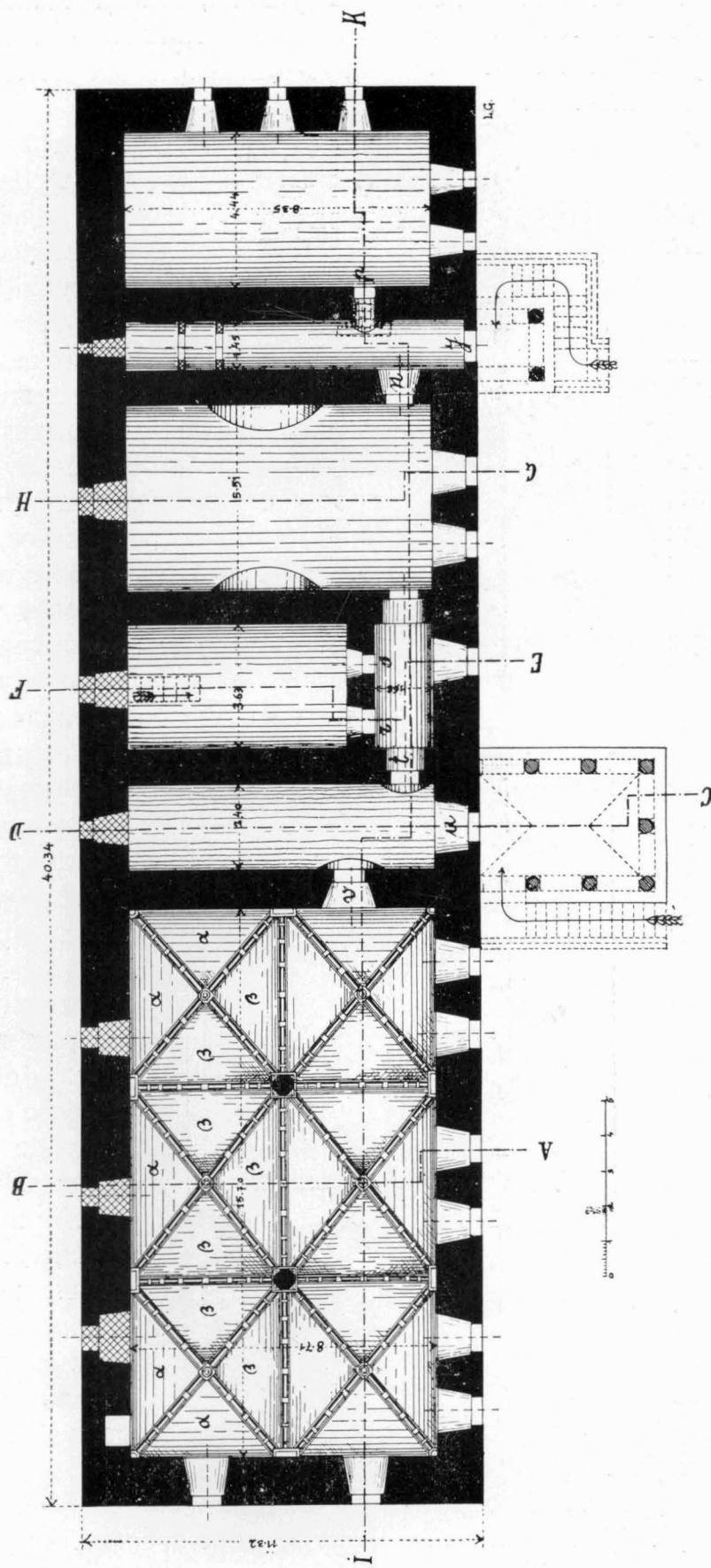

Fig. 44. CLĂDIREA CU SALA GOTICĂ.
PLANUL CATULUI PRINCIPAL CU PROIECTIA BOLTIILOR.

proape lucrul, se poate constată, că explicația nu poate fi decât în eforturile de împingere laterală ale bolților, care, în unele puncte fiind suprareîncarcate cu ziduri intermediare, construite direct pe ele, dă naștere la împingeri foarte mari. La pivnițele de jos însă, acele împingeri laterale ale bolților, fiind nimicite de terenul înconjurător, zidurilor, aici, nu li s-au dat grosimi aşa de mari. La această explicație de ordin tecnic mai poate concură și o alta de ordin defensiv, căci nu trebuie pierdut din vedere faptul că mănuștile pe acele vremuri aveau și rolul de cetăți.

Nivelul pardoseililor tuturor încăperilor despre apus e mai ridicat decât acel al încăperilor despre răsărit, ceeace, corespunde de altfel cu panta curții.

Ca o particularitate se observă în pivnițele de jos modul cum sunt legați stâlpii de susținere între ei, și anume: la nivelul pardoselei de pământ al acestor pivniță se observă ca un soi de grinzi în zidărie de

piatră brută, late și adânci de vreo patruzeci centimetri, ce se găsesc între toți stâlpii din ambele pivniță de jos.

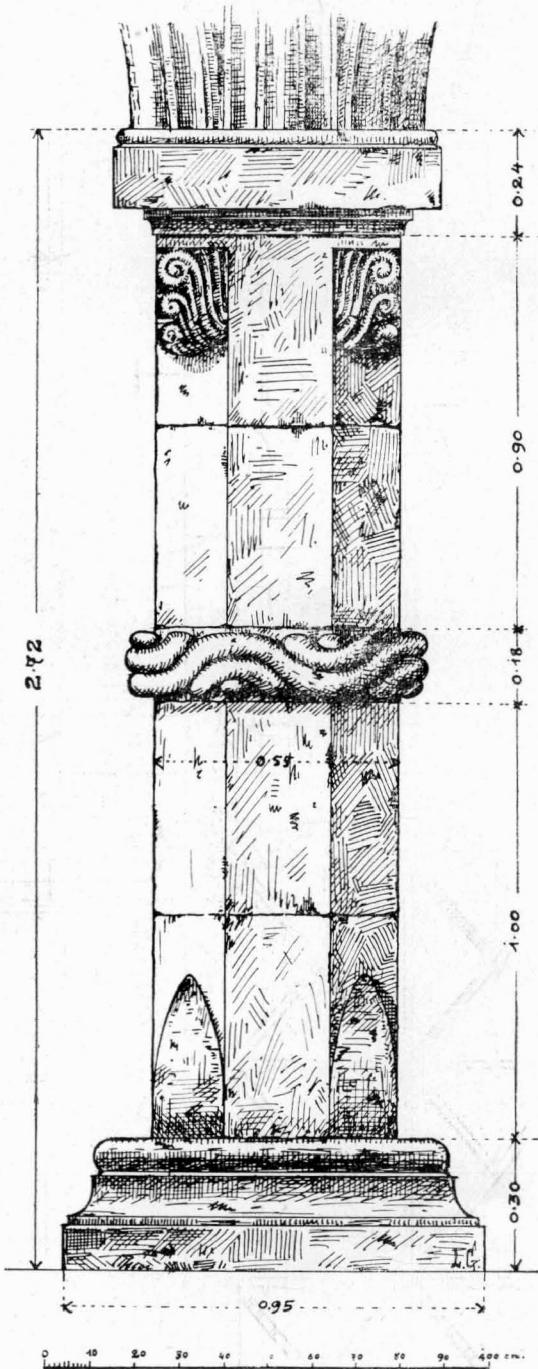

Fig. 45. Stâlp de piatră.
(Sala Gotică).

Arhitectura acestei clădiri, aparține artei bizantine, în ceeace privește compoziția generală a planului, cum și a modului de construire. În ceea ce privește partea decorativă, se resimte influența artei gotice, așa după cum se vede mai la toate bisericile moldovenești din această epocă și din altele anterioare, în care meșteri cioplitori în piatră se aduceau cele mai adesea ori de prin țările apusene, unde arta gotică era în floare.

Elementele cari, din punctul de vedere decorativ, prezintă un interes demn de remarcat la această clădire sunt următoarele: chenarele de piatră ale ușilor exterioare și a celei de intrare în sala gotică, chenarele de piatră ale ferestrelor și interiorul sălei gotice.

Chenarele, atât la intrări cât și la ferestre, sunt decorate cu profile de jurîmprejur, cioplite cu îngrijire în

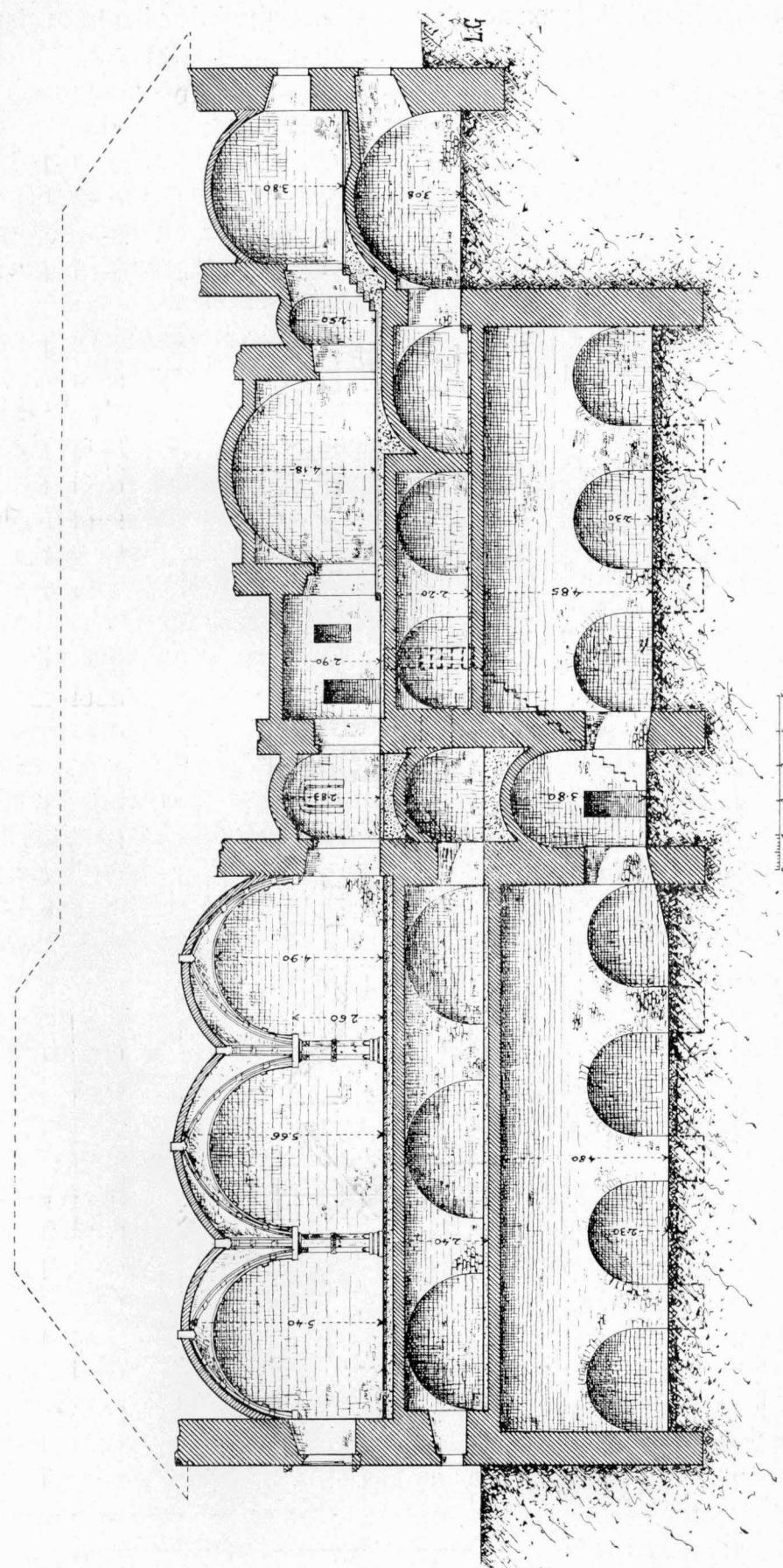

Fig. 45. CLĂDIREA CU SĂLA GOTICĂ,
SECTIUNEA LONGITUDINALĂ IK.

piatră. La uși, prin întretăierea acestor

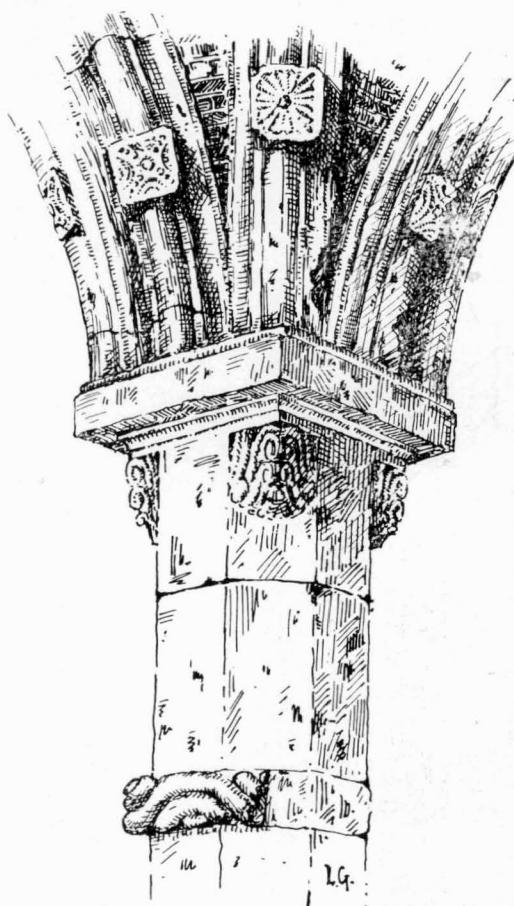

Fig. 46. Capitelul stâlpului.
(Sala gotică).

profile la partea superioară, se obține un efect decorativ ce dă importanță cuvenită intrărilor.

Comparând însă profilele ferestrelor cu ale ușilor mai deaproape, vedem că n'au aceiași factură ca profilație și nici unitate în scară, cele dela ferestre fiind lucrate pe o scară aproape dublă față de cele ale ușilor. Aceasta dovedește că meșterii piertrari întrebunțați la cioplirea lor au fost diferiți.

In interiorul sălei gotice propriu zise, cele șase bolți ogive, ce o acopere, dau un aspect de bogătie și măreție

sălei, împodobind-o în acelaș timp într'un chip deosebit.

Cei doi stâlpi octagonali de susținere în axul principal al sălei sunt de piatră. La mijloc sunt încinși de un puternic brâu impletit, iar tranzițiile fusului, cu baza și capitelul de formă pătrată, sunt în felul lor originale.

In special capitelul susținând cele opt nervuri de piatră, profilate și frumos ornate cu rozete de diferite desenuri, privit în perspectivă, e de o proporție demnă de remarcat.

Se mai observă o particularitate în compoziția bolților sălei gotice și anume: privind cele șase bolți în parte, fiecare din ele se compune din câte patru triunghiuri de suprafață curbă, în cărămidă. Parte din aceste triunghiuri a ce se sprijin direct pe părții sălei sunt suprafețe curbe desfășurabile, având, ca directrice nervurile curbe respective, iar ca generatrice o linie dreaptă ce pornește dela nașterea bolților și luncă pe cele două nervuri până la cheie, deo-

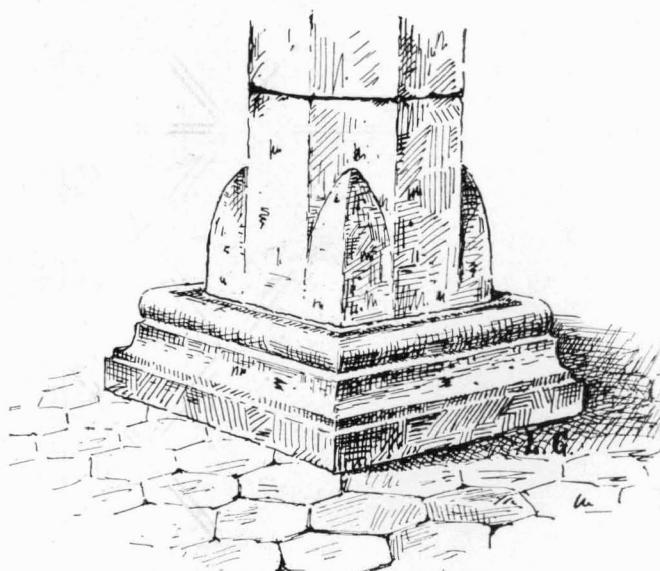

Fig. 47. Baza aceluias stâlp.
(Sala gotică).

sebindu-se astfel de celealte triun-

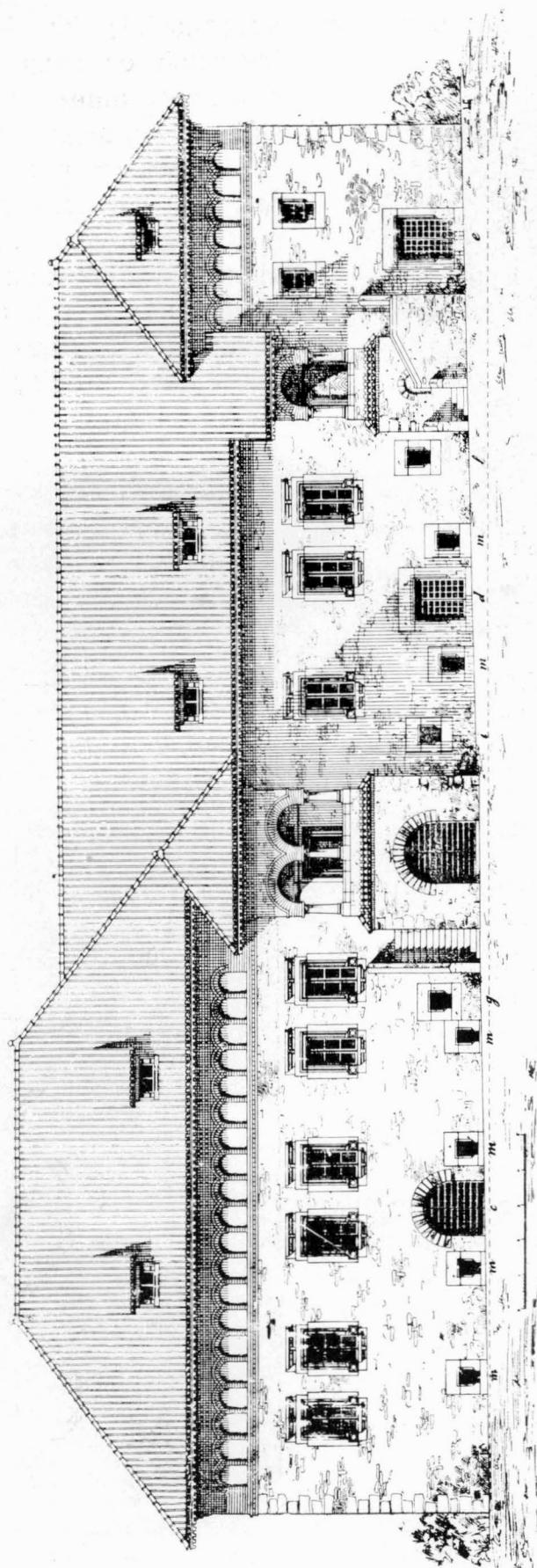

Fig. 48. CLĂDIREA CU SALĂ GOTICĂ
FAȚADĂ PRINCIPALĂ, PROIECTUL DE RESTAURARE.

ghiuri β ce sunt mărginite numai de

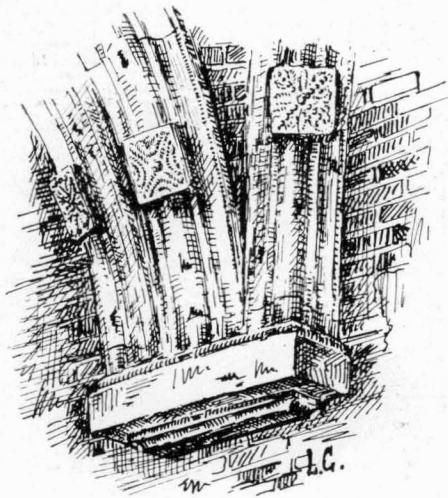

Fig. 49. Consolă de piatră alipită pe perete,
susținând nervurile bolților.
(Sala gotică).

nervuri curbe și care sunt suprafețe curbe nedesfășurabile.

Această deosebire de gen al suprafețelor triunghiurilor provine din faptul că nu s-au repetat nervuri semi-circulare alipite pe părții sălei, ce ar fi completat astfel scheletul bolților format de nervuri.

Din cele arătate rezultă că o boltă din colț se compune din două triunghiuri de suprafață curbă desfășurabilă α și din două triunghiuri de suprafață curbă nedesfășurabilă β , pe cât timp una din bolțile de mijloc se compune dintr'un α și din trei β , - aşa că avem pentru fiecare boltă câte o asociere de triunghiuri diferite, ceea ce produce în compoziția unei bolți un soi de nesimetrie. Totalitatea bolților însă își păstrează un caracter de simetrie, prin faptul că suscitatele nesimetrii vin repede în mod simetric față de axele principale ale sălei.

4. Restaurări.

Lucrările de restaurare ce s-au făcut acestei clădiri în campania anilor 1911 și 1912 constau: în refacerea

acoperișului și învălirea lui cu olane, împreună cu complectarea părților superioare ale zidăriei de sub străină, în construirea a două foișoare cu treptele respective de acces în dreptul celor două intrări ale catului principal, precum și în reparații interioare la dependințele sălei gotice.

Când s-au început aceste lucrări de restaurare, clădirea era adăpostită de un acoperiș provizoriu, învălit cu țigle, executat sub direcția Comisiunii monumentelor istorice acum câțiva ani în urmă.

Asupra modului cum era construit vechiul acoperiș nu s'a putut găsi nici un indiciu, aşa că construcția celui nou s'a executat după cerințele firești ale

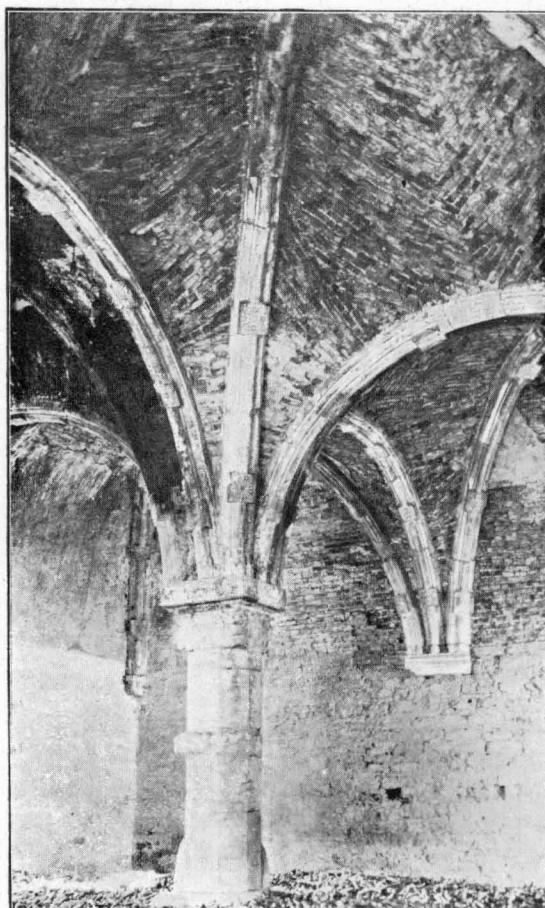

Fig. 50. Vedere de interior.
(Sala gotică).

secțiunilor. Astfel la sala gotică și la

sala situată în celalătă extremitate a

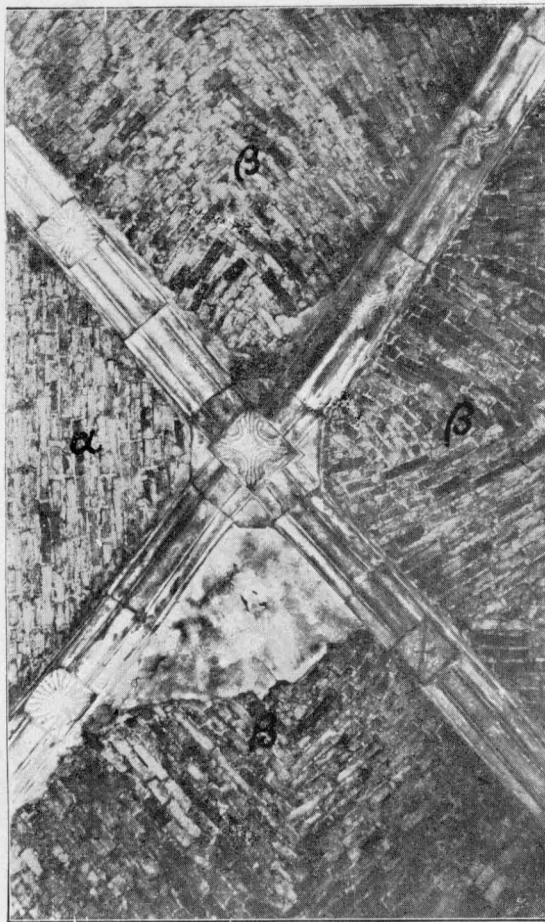

Fig. 52. Vederea unei bolti de mijloc
(Sala gotică).

clădiriei, fiind boltile mai ridicate, a fost nevoie la complectarea sub străină, să se înalte mai mult zidăria decât în celelalte părți, pentru a se putea construi o șarpantă rațională, care să nu razeme pe bolti greutatea acoperișului și să lese astfel tiranții fermelor să treacă liberi deasupra boltilor. Această complectare de zidărie să făcut prin aranjarea unui sir de firide în cărămidă aparentă sub străină care de altfel se găsesc, și la biserică.

La foisorul mare de pe fațada principală s'a găsit partea de jos în zidărie veche de piatră, formând intrarea spre gârliciul pivnițelor de jos

iar pridvorul de deasupra făcut dintr'un acoperiș provizoriu pe niște stâlpi de brad. Nu s'a găsit nici o urmă asupra cheștiunei dacă vechiul pridvor a fost de zidărie sau de lemn de aceia la restaurare s'a construit pridvorul, pentru o mai bună legătură arhitectonică cu restul fațadei, în zidărie pe sapte coloane de piatră, iar accesul

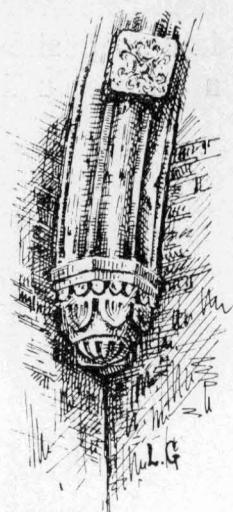

Fig. 53.
Consolă în piatră de colț
(Sala gotică).

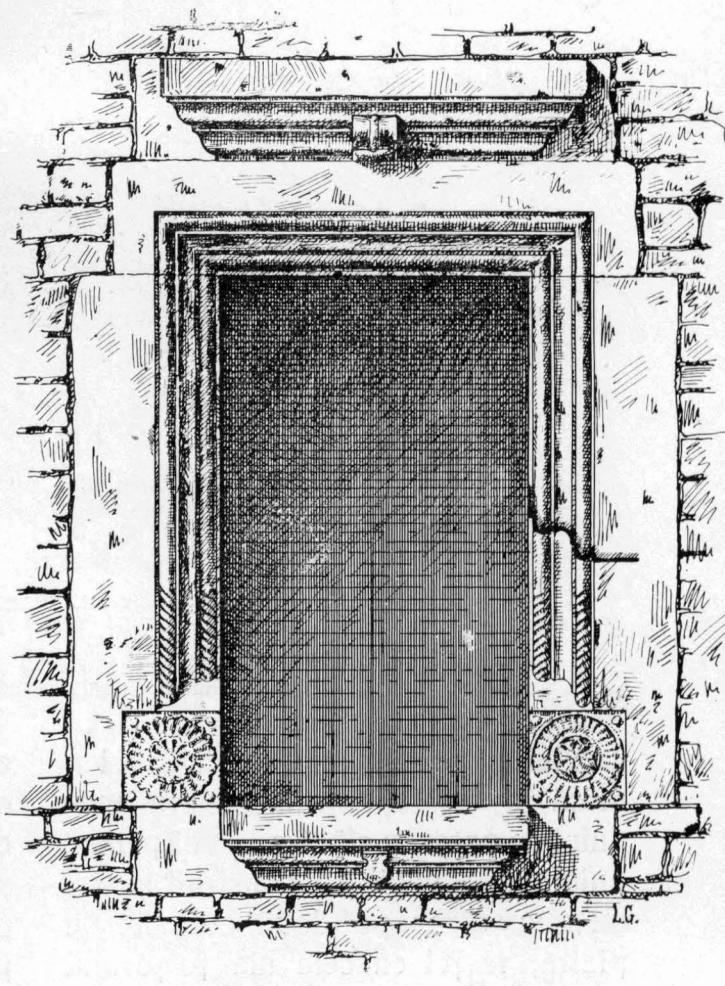

Fig. 54. Clădirea cu sala gotică. Detaliu de fereastră.

în el s'a făcut prin construirea unei

serii de trepte alipite la stânga lui pe locul celor vechi după indicațiile fundațiilor găsite în pământ.

La intrarea a două din dreapta a

mare, iar accesul s'a făcut prin o serie de trepte rezemate pe părții foișorului.

O descriere mai amănunțită a lu-

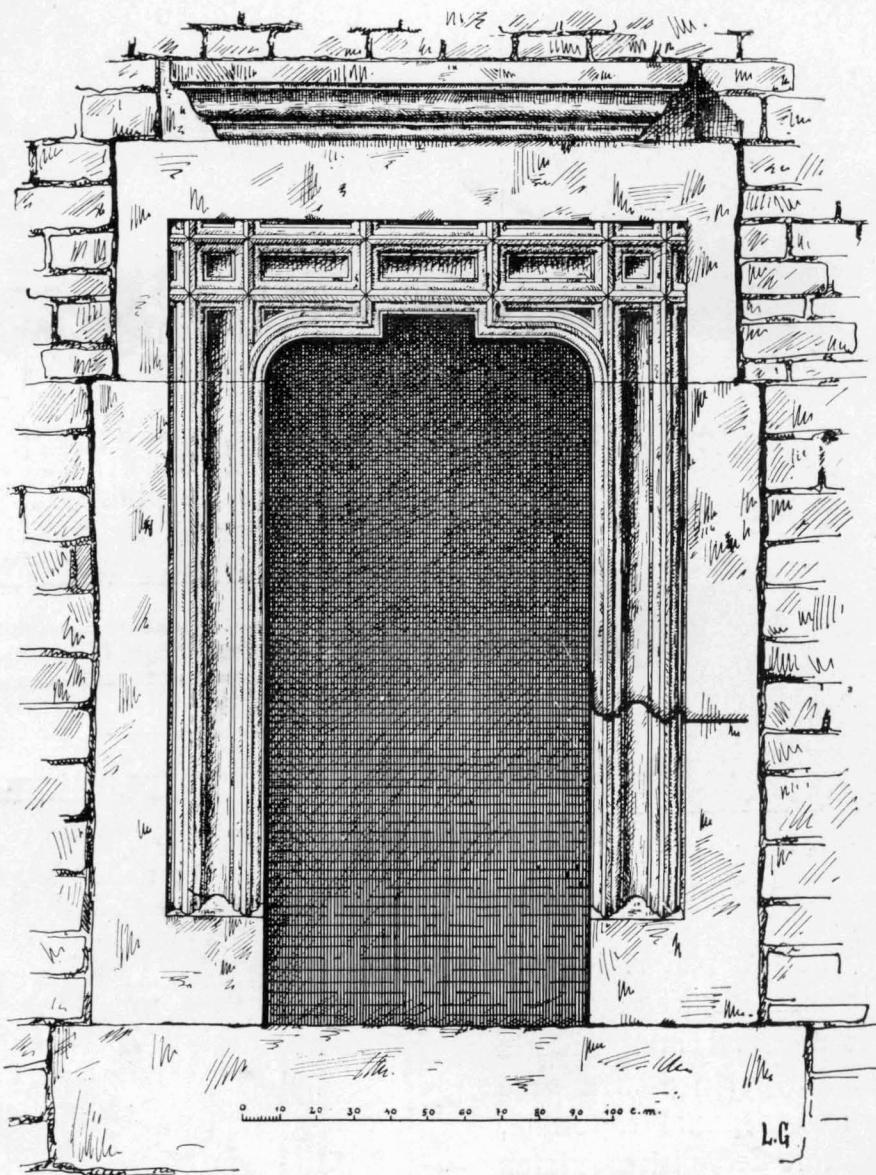

Fig. 55. Clădirea cu sala gotică. Ușă exterioară. Detaliu.

catului principal, nu s'a găsit nici o urmă în fundațiile, sau asupra modelui de acces în clădire, aşa că pentru unitatea fațadei, s'a construit și aici un mic foișor pe două coloane de piatră, la fel cu cele ale foișorului

crărilor de restaurare ce s'au executat acestei clădiri în cei doi ani cități mai sus s'a făcut prin rapoarte speciale la încheierea ambelor campanii de lucru, și care rapoarte s'au publicat deja în acest buletin.

Arhitect GH. GH. LUPU.